

koje se na peteljci prebacuje ispod kože na prsima. Taj način rekonstrukcije moguć je ako nije oštećena krvna opskrba mišića, uz napomenu da se samo mišićem mogu rekonstruirati male i srednje velike dojke. Iako oblikujemo novu dojku mišićem s leđa, time ne utječemo na mogućnost obavljanja svakodnevnih aktivnosti.

Rekonstrukcija dojke slobodnim režnjem

Za ovaj oblik rekonstrukcije koristimo se režnjem koji se sastoji od kože, potkožnoga masnoga tkiva (kod nekih metoda i mišića), prekida se krvna opskrba, nakon čega se tkivo preba-

cuje na prsni koš i stvara se nova krvna opskrba preko krvnih žila, najčešće na prsnom košu. Za ovu metodu rekonstrukcije potrebna je uporaba povećanja ili mikroskopa jer se spajaju krvne žile promjera 2-3 mm.

Od brojnih slobodnih režnjeva koji su opisani i kojima se može rekonstruirati dojka odmah (primarna rekonstrukcija) ili naknadno (sekundarna rekonstrukcija), navest ćemo samo najčešće upotrebljavani slobodni režanj DIEP (engl. Deep inferior epigastric perforator), kod kojeg se tkivo s trbuha rabi za rekonstrukciju dojke.

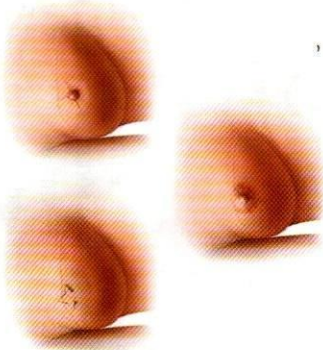
Slobodni režanj DIEP (Deep Inferior Epigastric Perforator flap)

Pri uporabi režnja DIEP plastični kirurg uzima kožu i potkožno masno tkivo s donjega trbuha čuvajući miškulaturu trbušne stijenke.

Rekonstrukcija bradavice i areole

Ako je radi onkološke sigurnosti potrebno ukloniti bradavicu i areolu, plastični će Vam kirurg ponuditi rekonstrukciju 3-4

mjeseca nakon kirurškog zahvata ili poslije ako želite. Zahvat se obavlja u lokalnoj anesteziji, a postoji mnogo mogućnosti za rekonstrukciju.

Rekonstrukcija

dojke **NE** povećava rizik od ponovne pojave bolesti. Ne utječe na poslijeoperacijsku kemoterapiju, imunoterapiju ili hormonsku terapiju. Ako se očekuje poslijeoperacijsko zračenje dojke, potrebno je, u dogovoru s kirurgom, izabrati optimalnu metodu rekonstrukcije.

Izdavač:

Hrvatska liga protiv raka i Liga protiv raka zagrebačke županije

Glavni urednik: Rudolf Tomek

Autor teksta: Domagoj Eljuga

Tisak: PRINTERA GRUPA, Zagreb

Naklada: 10 000

Tisak ove brošure pomoglo je Ministarstvo zdravstva i socijalne skrbi Republike Hrvatske

Rekonstrukcijska kirurgija dojke

RAK DOJKE najčešći je rak u žena u Hrvatskoj. Liječenje gotovo uvijek počinje kirurškim zahvatom na dojci. Ako ste i Vi jedna od mnogih žena koja je, nažalost, oboljela od raka dojke, ovim Vas putem želimo informirati o mnogobrojnim mogućnostima kirurškog liječenja. Tekst u ovoj brošuri koristan je ponajprije ženama kojima je zbog raka dojke potrebno ukloniti cjelokupno žljezdano tkivo, kao i ženama kojima je već uklonjena čitava dojka.

Što je rekonstrukcijska kirurgija dojke?

Rekonstrukcijska kirurgija dojke kirurška je tehnika kojom se ženama rekonstruira uklonjena dojka. Cilj rekonstrukcije jest napraviti novu dojku koja će izgledom i veličinom biti najprikladnija uz drugu dojku. Rekonstrukciju dojke moguće je učiniti silikonskim protezama, protezama punjenim fiziološkom otopinom, tkivnim ekspanderima te uporabom vlastitog tkiva. Potreba za provedbom adjuvantne kemoterapije, radioterapije i odmakla životna dob nisu kontraindikacija za rekonstrukcijsku kirurgiju.

Smanjenje druge dojke (redukcija dojke) može pri- donijeti postizanju simetrije u žena koje se odluču- za

rekonstrukciju. Ako je kod primarnih rekonstrukcija potrebno ukloniti bradavicu, nova se bradavica rekonstruira u drugom aktu. Rekonstrukcija dojke ne povećava rizik ponovne pojave bolesti niti je razlogom za odgodu u dijagnostici lokalnog povrata bolesti.

Zašto se odlučiti za rekonstrukciju?

- Rekonstrukcija dojke je zahvalna kirurška tehnika kojom se umanjuje psihološka trauma bolesnica, koje tim zahvatom ne gube osjećaj ženstvenosti. Ženama se također vraća povjerenje u vlastito tijelo, a samim time i odnos prema partneru te drugima u zajednici.

Vrijeme

Primarna rekonstrukcija obavlja se odmah nakon što se dojka ukloni. Tim načinom bolesnica ima obje dojke i prigodom ulaza i kad izlazi iz operacijske dvorane. Primarna rekonstrukcija metoda je izbora u većine žena, a i za kirurga je zahvat zahvalniji zbog neoštećenog tkiva nakon provedenog zračenja ili nastalih ožiljaka. Žene koje se odluče naknadno rekonstruirati dojku, mogu se javiti plastičnom kirurgu radi dogovora oko sekundarne rekonstrukcije.

Ističemo ono najbitnije:

NIKAD NIJE KASNO!

Rekonstrukcija dojke protezom (ispod mišića)

U ovom obliku rekonstrukcije proteza se postavlja ispod mišića na prsnoj stijenci. Taj način rekonstrukcije prikladan je za žene s manjim dojkama. Prednost toga zahvata je kratkotrajnost operacije, no treba istaknuti da se, zbog nepovoljnog utjecaja zračenja na protezu,

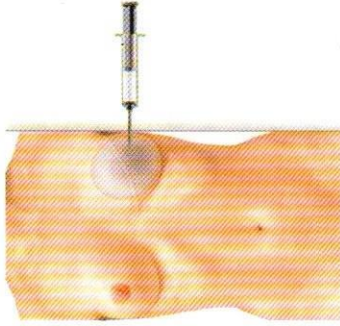
rekonstrukcija protezom ne preporučuje ženama koje će najvjerojatnije biti zračene.

Rekonstrukcija dojke tkivnim ekspanderom

Rekonstrukcija ekspanderom upotrebljava se kod sekundarnih rekonstrukcija, kad je dojka već uklonjena i potrebno je ekspanirati kožu na prsima kako bi kirurg dobio zadovoljavajući volumen dojke. U sljedećih nekoliko tjedana ili mjeseci nakon operacije, kroz mali ventil koji se nalazi ispod kože, uštrcava se

fiziološka otopina kojom se postupno puni ekspander. Nakon što se koža u predjelu iznad ekspandera dovoljno proširi, ekspander se tijekom kirurškog zahvata zamjenjuje trajnom protezom. Također valja istaknuti da je primjenom ove metode rezultat lošiji ako je već provedeno zračenje torakalne stijjenke.

Rekonstrukcija dojke mišićno kožnim vezanim režnjem (režanj širokoga leđnoga mišića)

Za ovaj oblik rekonstrukcije upotrebljava se široki mišić s leđa (latissimus dorsi) uz kožu i potkožno masno tkivo

